

bing paa Fjølster. Jeg skal opholde mig lidt ved Spørgsmaalets almindelige Karakter, thi det, hvorom det egentlig gjælder at komme til Klarhed, er jo, hvor Kompetencen til at besætte Organistembederne er; det er væsentlig Hovedpointen i Forespørgslen. De ville lægge Mærke til, at Forespørgslen siger: „Erkjender Ministeren Kirkeinspektionens Ret til efter Reskript af 17de April 1739 at besætte Organistembederne i Kjøbstæderne“. Det eneste Lovsted, hvor Besættelsen af disse Embeder omtales, er det nævnte Reskript af 17de April 1739, og Forespørgslens Fremkomst er netop hos mig begrundet derved, at jeg fandt, at det nævnte Reskript paa en vis Maade er blevet tilsidefat. Nu dreier Forespørgslens almindelige Karakter sig altsaa om, hvorvidt Ministeren erkjender, at dette Reskript af 1739 endnu staar ved Magt. Anledningen til dette Reskripts Fremkomst var den, at det i sin Tid var Magistratens Ret at besætte Organistembederne i Byerne, men denne Ret misbrugtes paa en egen Maade, idet man i Neglen lønne Folk uden at ansætte dem fast, tog dem, for hvad man kunde faae dem, til at udføre Embedet, og puttede det Dvrige af Lønnen i Lommen. Dette Forhold var Regjeringen den Gang bleven opmærksom paa, og dette foranledigede Reskriptet af 17de April 1739, hvor man fastslog, at Embederne ikke længere maatte besættes eller rettere bestyres paa denne Maade — thi de bleve jo ikke besatte, men kun bestyrede. Organistembedet var blevet et Underembede under Magistratsembedet, saaledes at Magistratspersonen selv tog Indtægten og lønne en Mand til at udføre Forretningerne. Paa denne Maade maatte det ikke længer gaa, og derfor fremkom Reskriptet af 1739. Men dette Reskript forandrede ikke Magistratspersonernes Ret til at besætte Organistembederne; det indførte kun en Slags Kontrol, saaledes at Stiftsøvrigheden fik Kontrol med, om man virkelig besatte Embederne, og maaste ogsaa om man besatte dem paa en Maade, som denne Sag er tjent med; thi dette kan ogsaa ligge i Reskriptet. Det hedder i Reskriptet, at Bedkommende skal adressere sig til Stiftsøvrigheden, og Meningen dermed er jo kort og godt den, at Stiftsøvrigheden skal paase, at Embedet virkelig bliver besat. Den Ret, som Magistraten her i sin Tid havde, er jo under vore forandrede Forhold gaaet over til de Myndigheder, som paa Kirkens Omraade ere traadte i Stedet for Magistraten, navnlig Kirkeinspektionen. Altsaa Kirkeinspektionen maa jo, efter hvad der ligger foran 1739, og ligeledes efter hvad der ligger i selve dette Reskript og flere følgende, være den, som har Kaldsretten til Organistembederne i Byerne. Man henvender sig til Stiftsøvrigheden, og denne har det fornødne Indseende med, at Alt iagttages paa den Maade, det bør, men selve Kaldsretten vil, ifølge det nævnte Re-

skript af 1739, ubetinget ligge hos Kirkeinspektionen. Det skete nu i Forjommeren, at Organistembedet i Nykjøbing paa Fjølster blev ledigt; den daværende bekendte Organist Mathison-Hanssen forlangte sig afskediget fra Embedet paa Grund af, at han vilde assistere sin Fader, som er Organist i Roskilde. Der blev altsaa Spørgsmaal om Besættelsen af dette Embede, og Kirkeinspektionen henvendte sig desaaarsag til Stiftsøvrigheden. Naar jeg her nævner Stiftsøvrigheden, saa ville de Herrer forstaa, at det jo i Grunden nærmest er Biskoppen, til hvem det hele Spørgsmaal adresserer sig; thi vel bestaar Stiftsøvrigheden af Stiftsammanden og Biskoppen, men i saadanne Spørgsmaal, der staa i Forbindelse med Kirken, vil jo Biskoppen være Hovedpersonen. Man henvendte sig altsaa, da Embedet var blevet ledigt, til Stiftsøvrigheden, gjorde den opmærksom derpaa, forlangte Tilladelse til at opslaa Embedet vakant og ønskede en Tid fastsat, inden hvilken Ansøgningerne skulde være indgivne. Man modtog fra Stiftsøvrigheden et fuldstændig indrømmende Svar, som godkjendte, at den Maade, hvorpaa man var gaaet frem, var berettiget. Det indrømmedes, at Embedet maatte opslaaes vakant, og at det opstillede Tidspunkt, inden hvilket Ansøgningerne skulde indgives, var passende. Kirkeinspektionen har altsaa spildesigjort Reskriptet af 17de April 1739, idet den, som det hedder sig i Reskriptet, har adresseret sig til Stiftsøvrigheden. Der indkom fire Ansøgninger, og Kirkeinspektionen, der, som bekendt, bestaar af Borgmesteren, Præsten i Byen og et af Byraadet valgt Medlem, har nu at tage Bestemmelse om, hvem den skal indstille. Der var, som sagt, indformet fire Ansøgninger, og ved Undersøgelsen af disse Ansøgninger var Kirkeinspektionen enig om at indstille en ung Mand fra selve Byen; han var almindelig kjendt i Byen som en meget agtet Mand, tilhørende en respektabel Familie, han stod væsentlig i Forhold til en stor Del af Befolkningen derved, at han var Musiklærer, og han havde i den Tid, Balancen varede, spillet Orgelet. Han havde de bedste anbefalinger, der kunde ønskes, og det endda fra meget betydningsfulde Mænd i dette Fag. Der er i Nykjøbing en Mand som Fjølsterlærer, der har været Organist i 12 Aar; han har haft Lelighed til at lære den unge Mands Orgelspil at kjende, og har givet ham den mest glimrende anbefaling til Embedet. Sognepræsten i Nykjøbing kjender Personens hele Opdræden og giver han ligeledes den mest glimrende anbefaling. Den afgaaede Organist, som ogsaa kjender ham, giver ham ligeledes den mest glimrende anbefaling, og hvad mere er, den afgaaede Organists Fader, Mathison-Hanssen i Roskilde, der er almindelig anerkjendt som en Autoritet med Hensyn til Orgelspil, giver ogsaa den unge Mand en rigtig god anbefaling til at faae Embedet. Men foruden dette har den unge Mand været her i Kjøben-